

Nota zienswijzen bestemmingsplan ‘Groenzone Noorderplassen-De Vaart en Oostvaardersbos’

1. Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders van Almere heeft op 2015 ingestemd met het ontwerp bestemmingsplan ‘Groenzone Noorderplassen–De Vaart en Oostvaardersbos’ (hierna: ontwerp bestemmingsplan) en met het ter inzage leggen van het ontwerp bestemmingsplan. Het bestemmingsplan heeft van 12 oktober 2015 tot en met 23 november 2015 (zes weken) ter inzage gelegen. Dit is bekend gemaakt in de Staatscourant en op gemeentebled.almere.nl van 9 oktober 2015 en in de Almere Dichtbij van 10 oktober 2015. Op 13 oktober is een inloopavond gehouden in gebiedskantoor Almere buiten. Deze Nota zienswijzen en wijzigingen vormt samen met de toelichting van het bestemmingsplan en het raadsvoorstel de motivering van het vaststellingsbesluit van het bestemmingsplan ‘Groenzone Noorderplassen–De Vaart en Oostvaardersbos’.

2. Ingediende zienswijzen

Tegen het ontwerp bestemmingsplan zijn twee zienswijzen ingediend. Hieronder is een lijst opgenomen.

	<i>Bewoner / indiener zienswijze</i>	<i>Adres</i>	<i>Postcode + woonplaats</i>	<i>datum ontvangen</i>
1	Reclamant 1	Postbus 2181	8203 AD Lelystad	23 oktober 2015
2	Reclamant 2	Watercipresstraat 140	1326 CK Almere	23 november 2015

De inhoud van de brieven is na te lezen op www.almere.nl onder het kopje “brieven aan de raad” in het Raadsinformatiesysteem(RIS).

Ontvankelijkheid

Zienswijzen moeten binnen de termijn van terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan schriftelijk of mondeling worden ingediend. Schriftelijke zienswijzen zijn tijdig ingediend indien:

- deze voor het einde van de termijn van terinzagelegging zijn ontvangen, of;
- deze voor het einde van de termijn van terinzagelegging ter post zijn bezorgd, mits deze niet later dan een week na afloop van de termijn van terinzagelegging zijn ontvangen.

Zienswijzen kunnen bij de gemeente Almere niet per e-mail worden ingediend, aangezien daar nog geen protocol voor is. Hiervan wordt altijd mededeling gedaan in de bekendmaking van de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan.

Beoordeling ontvankelijkheid

De zienswijze is binnen de termijn ingediend en daarmee ontvankelijk. In hoofdstuk 3 wordt hier nader op ingegaan.

3. Samenvatting en beantwoording zienswijzen

In de periode van terinzagelegging zijn dertien zienswijzen binnengekomen. Hieronder zijn de zienswijzen opgenomen, waarna per onderdeel van de zienswijze een reactie is opgenomen. Voor een volledige weergave wordt verwezen naar de brieven in de bijlagen. Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) zijn de persoonsgegevens van de brieven en in de samenvatting verwijderd en is alleen aangegeven in welke straat reclamant woont.

1. Reclamant 1

1.1 In §2.1 (Karakteristieken plangebied) is het gebied 'Wilgenbos en Wilgeneiland' omschreven.

a. De omschreven eigendoms- en beheersituatie kan verwarring veroorzaken. Wij verzoeken u dit niet te benoemen, mede omdat dit geen ruimtelijke relevante informatie is.

b. Graag een tekstuele aanpassing voor'... loopt een wandelpad, waar je niet vanaf kunt...'. Dit klinkt alsof er een hek langs het wandelpad staat. Beter is: Het Wilgenbos is toegankelijk via een wandelpad.

Wij hebben de eigendomssituatie verwijderd uit de toelichting en tevens de zin over het wandelpad aangepast.

1.2 Externe werking: Een groot deel van het plangebied maakt deel uit van de ecologische hoofdstructuur. De ecologische hoofdstructuur kent een 'externe werking'. Als gevolg daarvan mogen ontwikkelingen nabij de ecologische hoofdstructuur niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. In de toelichting wordt hier geen aandacht aan besteed. Graag vernemen wij of het plan ontwikkelingen mogelijk maakt die een nadelige invloed kunnen uitoefenen op de EHS (zoals de afwijkings- en wijzigingsregels). Wij gaan ervan uit dat dit niet het geval is, maar zien dit graag benoemd in de toelichting zodat duidelijk wordt dat de gemeente hier aandacht aan heeft besteed.

In paragraaf 5.1 van de toelichting wordt aandacht besteed aan de werking van Natura 2000 en EHS gebieden. Ter verduidelijking van de externe werking van natura 2000 – en EHS gebieden is deze paragraaf aangepast.

In het ontwerpplan was het mogelijk om bij recht gebouwen ten behoeve van de bestemming 'Recreatie' op te richten. Nu niet is onderzocht of deze bouwmogelijkheden van invloed zijn op de Natura 2000-gebieden en EHS zijn de bouwmogelijkheden geschrapt. De reeds aanwezige bebouwing is wel als zodanig bestemd.

1.3 In reactie op het voorontwerpplan hebben wij aangegeven dat het natuurgebied 'De Lepelaarplassen' een Natura 2000-gebied is. Een bestemming 'Natuur' doet het meeste recht aan deze situatie. U heeft aangegeven de bestemming op de verbeelding aan te zullen passen aan de begrenzing van Natura 2000. Wij hebben echter geconstateerd dat dit niet is gebeurd. Delen van de Lepelaarplassen zijn niet bestemd als natuur. Wij verzoeken u dit alsnog te corrigeren in het bestemmingsplan.

De grens van het Natura 2000-gebied is vergeleken met de aanwijzingskaart. Wij kunnen geen verschillen ontdekken. Er is daarop contact gezocht met de indiener van de zienswijze. Indiener heeft aangegeven dat per abuis deze zienswijze is opgenomen. Dit onderdeel van de zienswijze komt te vervallen.

1.4 Voor het Vaartsluisbos heeft de gemeente er voor gekozen om de bestaande rechten/bestemmingen in het ontwerpbestemmingsplan Noorderplassen over te nemen. Dit om de recreatieve verbinding van Almere Centrum naar de Blocq van Kuffeler te behouden. Wij verzoeken u dit te herzien. Het Vaartsluisbos maakt onderdeel uit van de EHS. In de EHS geldt het 'nee, tenzij' principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS significant worden aangetast niet zijn toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. Een recreatiebestemming is daarom niet aan de orde. Het bestemmingsplan dient het belang van

de natuur ter plaatse te beschermen en juridisch te verankeren. Een bestemming 'Recreatie' kan uitsluitend worden opgenomen als aan het nee–tenzij–principe is voldaan. Daarvan is in onderhavige situatie geen sprake. Een verwijzing naar de bestaande rechten is in dit opzicht ontoereikend. Het vigerende plan is immers meer dan 30 jaar oud. Destijds was nog geen sprake van het huidige natuurbeleid en –regelgeving. Van het nieuwe bestemmingsplan mag worden verwacht dat deze toereikend en actueel is en in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Wanneer er sprake is van gewijzigde inzichten, dan dient het geldende bestemmingsplan te worden herzien. Een bestemming 'Natuur' (of eventueel 'Bos') is daarom in deze passend. Het fietspad kan op de verbeelding worden aangegeven middels een specifieke aanduiding binnen de bestemming 'Natuur'.

De toelichting op artikel 10.4 van de Verordening voor de Fysieke leefomgeving 2012 (hierna: VFL2012) zegt het volgende met betrekking tot het bestemmen van EHS: Dit artikel regelt dat de EHS in bestemmingsplannen moet worden voorzien van een bestemming die aansluit bij de actuele en potentiële natuurwaarden en de doelstelling van de ecologische hoofdstructuur. Dit moet tot uitdrukking komen in de doeleindenomschrijving bij de bestemming en bij de gebruiks- en bouwbepalingen. Welke benaming de bestemming krijgt is als zodanig minder relevant en is daarom niet voorgeschreven.

Het Vaartsluisbos wordt feitelijk gebruikt als bos (productiebos) en als recreatie. Wij hebben de gronden dienovereenkomstig bestemd. De bestemmingen 'Bos' en 'Recreatie' beschermen de natuurwaarden en doelstelling van de EHS. Binnen deze bestemmingen is het niet toegestaan om gebouwen te bouwen.

In de doeleindenomschrijving van de bestemmingen 'Bos' en 'Recreatie' stond niet duidelijk genoeg aangegeven dat de gronden gebruikt mogen worden voor het behoud en de bescherming van de ecologische waarden. Dit is alsnog toegevoegd.

Naar aanleiding van de zienswijze zijn de bestemmingen 'Natuur', 'Bos', 'Recreatie' en 'Water' kritisch bekeken. Binnen deze bestemmingen zijn EHS- en Natura 2000 gebieden gelegen. Het bleek dat in de doeleindenomschrijving niet bij alle bestemmingen vermeld stond: 'het behoud en de bescherming van de ecologische waarden van de gronden'. Dit is als nog toegevoegd. Tevens is gekeken naar de termen recreatief medegebruik. Wij hebben gemeend dat de omschrijving extensief dagrecreatief medegebruik passender is bij de bestemmingen 'Natuur' en 'Bos'. Binnen 'Recreatie' is wel dagrecreatief medegebruik toegestaan.

1.5 Het Wilgenbos / Wilgeneiland heeft de bestemming 'Bos' gekregen. Wij verzoeken u dit te wijzigen in 'Natuur' om de volgende redenen:

a. De hoofdfunctie van het gebied is Natuur. U bevestigt dit in §2.1 van de toelichting, waarin staat dat het bos een natuur– en recreatieve functie voor Almere vervult. De toelichting motiveert niet waarom een bestemming 'Bos' is opgenomen.

b. Naar ons idee is een bestemming 'Bos' passend bij een productiebos, maar niet bij een natuurbos. In de begripsbepalingen zijn beide begrippen (natuur/bos) niet nader toegelicht, zodat niet duidelijk is wat de gemeente hier exact onder verstaat. In art. 3.1 (doeleindenomschrijving 'Bos') maakt 'natuurbehoud' geen onderdeel uit van de bestemmingsomschrijving, terwijl dit wel een belangrijk doel voor het gebied is.

c. Het gebied bestaat niet uitsluitend uit bos, maar ook uit moeras, plassen, poelen en ruigtevelden. Ook hiervoor geldt dat de bestemming 'Natuur' beter recht doet aan deze natuurtypen.

d. Op basis van art. 3.1 .d is dagrecreatie binnen de bestemming Bos mogelijk. Wij missen dat het hierbij om kleinschalige, extensieve vormen van recreatie gaat, zoals wandelen en fietsen (recreatief medegebruik). Dit is beter tot zijn uitdrukking gebracht binnen de bestemmingsomschrijving van 'Natuur'.

e. Het Wilgenbos / Wilgeneiland maakt onderdeel uit van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur, wat aangeeft dat het gebied belangrijke beschermenswaardige natuurwaarden kent.

f. Tenslotte is het ook wenselijk dat het Wilgenbos / Wilgeneiland de bestemming 'Natuur' krijgt om ook op de verbeelding duidelijk te maken dat dit gebied deel uitmaakt van het natuurnetwerk, met de Lepelaarplassen in het westen en de verbinding met de Oostvaardersplassen in het oosten. Laatstgenoemde gebieden kennen een vergelijkbare vegetatie en zouden daarom op dezelfde manier bestemd moeten worden.

Het Wilgenbos en Wilgeneiland zijn een van nature ontstaan gebied bestaande uit bos en moeras. Tevens is in de nota 'Kleur aan Groen' aangegeven dat dit gebied getypeerd is als moeras en natte natuur. Wij zijn met u van mening dat vanwege het karakter van het gebied de bestemming 'Natuur' passender is voor het Wilgenbos en Wilgeneiland.

2. Reclamant 2

2.1 Bebouwingsmogelijkheid Schateiland is te ruim

In het bestemmingsplan is opgenomen dat het gehele Schateiland bebouwd mag worden. De gemeente heeft echter in het kader van het vooroverleg aangegeven dat de bebouwingsmogelijkheid op gronden met de bestemming 'Recreatie' grenzend aan gronden met de bestemming 'Natuur' komt te vervallen. Omdat het noordelijk deel van Schateiland grenst aan 'Natuur' mag dit niet bebouwd worden. Het zuidelijk deel mag wel bebouwd worden.

De bebouwingsmogelijkheid binnen de bestemming 'Recreatie' komt te vervallen, met uitzondering van de bestaande bebouwing. Zie ook reactie onder 1.2 en 1.4.

2.2 EHS dient bestemming 'Natuur' te krijgen

Wij verzoeken u alle gebieden die onderdeel uitmaken van de EHS, de bestemming 'Natuur' te geven. Een aantal gebieden hebben nu onterecht de bestemming 'Recreatie' gekregen, zoals een deel van het Vaartsluisbos, en de smalle strook tussen de Lepelaarplassen en de Hoge Vaart, en een deel van het Oostvaardersbos. Hiervoor is gekozen omdat er een beroep gedaan wordt op bestaande rechten en omdat de gemeente de wens heeft om een recreatieve verbinding te realiseren tussen het Centrum van Almere en de Blocq van Kuffeler. De keuze om deze gebieden de bestemming 'Recreatie' te geven strookt echter niet met de relevante beleidskaders zoals geschetst in hetzelfde bestemmingsplan. In tabel 4.1 van het bestemmingsplan wordt beschreven hoe het beleid van rijk, provincie en gemeente doorwerkt in de manier van bestemmen. In deze tabel is terug te vinden dat op basis van rijks-, provinciaal én gemeentelijk beleid de EHS gebieden de bestemming Natuur dienen te krijgen. Hiermee vervalt het argument van bestaande rechten. Immers sinds het opstellen van het vigerende bestemmingsplan 30 jaar geleden is er veel veranderd in beleid en regelgeving met betrekking tot natuur. Van het nieuwe bestemmingsplan mag men verwachten dat er, zoals ook gesteld wordt in de beleidskaders, rekening gehouden wordt met de actualiteit. Het gaat hier bovendien om gebieden die in het omgevingsplan van de provincie als waardevolle of zelfs – voor de strook tussen Lepelaarplassen en Hoge Vaart als prioritaire EHS zijn aangewezen. Bovendien dienen deze gebieden de bestemming 'Natuur' te verkrijgen zodat deze gebieden optimaal beschermd worden in hun natuurwaarden en ecologische waarden. Deze optimale bescherming wordt in het Omgevingsplan Flevoland (2006) omschreven als het "nee, tenzij..." principe. Dat de gemeente de wens heeft om een recreatieve verbinding te realiseren tussen het Centrum en de Blocq van Kuffeler betekent niet dat er van deze beleidskaders afgeweken kan worden. Een recreatieve verbinding is in onze visie ook mogelijk binnen de bestemming Natuur, waarbij de natuur optimaal behouden blijft. Wij willen erop wijzen dat wanneer de hiervoor genoemde EHS- onderdelen de bestemming 'Natuur' krijgen, des te meer geldt dat de regels voor bebouwing op het Schateiland {zie punt 1) gewijzigd dienen te worden.

Ten onrechte staat in de beleid tabel van hoofdstuk 4 van de toelichting en in de bijlage 1 behorende bij de toelichting, opgenomen dat de EHS-gebieden de bestemming 'Natuur' krijgen. Dit is aangepast in de tabel en in de toelichting. Zie ook reactie onder 1.4.

De strook bos aan de oostzijde van het plangebied, Oostvaardersbos en Oostvaardersbos rand, hadden in het voorgaande bestemmingsplan diverse bestemmingen. Uitgangspunt van deze actualisatie is dat deze conserverend van aard is. In principe worden bestaande bestemmingen overgenomen. Voor dit gedeelte van het plangebied ligt dat anders. Er zijn namelijk bestemmingen die niet meer van toepassing zijn.

Langs de grens met Lelystad liep een langgerekte zone met de bestemming 'Bos'. Deze zone was tevens een reservering voor een rail-/wegverbinding richting Markerwaard. Aanleg van de Markerwaard is echter vervallen. Hiermee komt ook de reservering voor de railverbinding en/of weg te vervallen. In het noordelijke deel van het Oostvaardersbos (ten noorden van het Hugo de Vriesspad) lag de bestemming 'Uit te werken gebied voor bedrijfsdoeleinden en recreatie II'. Ook deze bestemming is niet langer aan de orde en is in dit plan komen te vervallen. Het zuidelijk deel van het Oostvaardersbos en Oostvaardersbos rand was en wordt bestemd voor 'Recreatie'. Dit gebied is vooral interessant om de mogelijkheden voor natuurrecreatie ten behoeve van het Nationaal Park de Oostvaardersplassen te vergroten (nota kansencartaar vrijetijdseconomie Almere). Daarnaast is de provincie Flevoland bezig om samen met Staatsbosbeheer een integrale toekomstagenda op te stellen voor de Oostvaardersplassen, gericht op de ontwikkeling tot Nationaal Park. Op 3 november 2015 hebben Gedeputeerde Staten de haalbaarheidsstudie voor het Nationaal Park Oostvaardersplassen vastgesteld, samen met de bestuursopdracht voor de vervolgfase. Met name de gedachte van recreatieve poorten vraagt om meer recreatieve mogelijkheden in het bestemmingsplan, juist in de zone grenzend aan de Oostvaardersplassen/Oostvaardersbos/BuitenVaart. Dit benadrukt nogmaals de functie van het gebied. Wij zijn van mening dat de bestemming 'Recreatie' recht doet aan het gebruik van de gronden en dat tevens met deze bestemming de natuurwaarden en doelstellingen van de ehs beschermd zijn. Het Oostvaardersbos heeft het karakter van een bos. Dit bos is van oorsprong aangeplant en heeft o.a. als functie natuurbeleving en recreatie. In de nota 'Kleur aan Groen' is het Oostvaardersbos getypeerd als bos. In dit plan krijgt het Oostvaarderbos een aaneengesloten bestemming 'Bos'.

Het Vaartsluisbos had de bestemmingen 'Bos' en 'Recreatie'. Deze beide bestemmingen zijn in het nieuwe plan gecontinueerd. Het feitelijke gebruik van de gronden is hier recreatie en bos.

Het fietspad tussen de stad naar het Blok van Kuffeler is een recreatieve verbindingzone en is als zodanig bestemd.

2.3 Het Wilgenbos / Wilgeneiland dient de bestemming 'Natuur' te krijgen.

Wij verzoeken u de bestemming van het Wilgenbos / Wilgeneiland te veranderen van 'Bos' in de bestemming 'Natuur'. Het Wilgenbos / Wilgeneiland is een gebied dat niet louter bestaat uit bos. Het heeft plassen en poelen, moeras en ruigtevelden. Het gebied ligt tussen de Lepelaarplassen en de Oostvaardersplassen in en kent een vergelijkbare vegetatie met beide gebieden. Gezien de verscheidenheid aan natuurtypen is de bestemming 'Natuur' beter passend. Gezien de ligging vormt het gebied een belangrijke verbindingzone tussen de Lepelaarplassen en de Oostvaardersplassen. Het is daarom onderdeel van de als waardevol aangewezen EHS en het natuurnetwerk. Volgens de beleidskaders (zie ook punt 2) die in het bestemmingsplan gesteld zijn, hoort het gebied de bestemming 'Natuur' te krijgen zodat de verbindingzone optimaal beschermd wordt.

Bij gebieden die de bestemming 'Bos' hebben, ontbreekt namelijk de functie van natuurbehoud (zie artikel 3.1). De bestemming 'Natuur' kent deze functie wel en het Wilgenbos / Wilgeneiland heeft in de praktijk als hoofdfunctie natuurbehoud. Tevens bestaan er verschillen in recreatievormen tussen de bestemming 'Bos' en 'Natuur'. De recreatievormen die in het gebied ontwikkeld zijn, zijn kleinschalig en beogen recreatief medegebruik. De bestemming 'Natuur' is gezien de functie van het gebied en het recreatief gebruik in het gebied beter passend.

Zie reactie onder 1.5.

2.4 Externe werking EHS dient te worden benoemd

In de toelichting wordt niet genoemd dat de EHS een externe werking kent. Dit betekent dat ontwikkelingen nabij de EHS geen significante gevolgen mogen hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Omdat in het bestemmingsplan veel gebieden vallen onder de EHS, is het wenselijk dat er in het bestemmingsplan notie wordt gemaakt van deze externe werking. Indien dit niet wordt opgenomen, blijft het onduidelijk of het bestemmingsplan ontwikkelingen mogelijk maakt die een negatieve invloed kunnen hebben op de EHS.

Zie reactie onder 1.2.

Conclusie:

De zienswijzen hebben geleid tot de volgende aanpassingen:

Toelichting	Wijziging
Paragraaf 2.1	Stukje tekst over Wilgenbos en Wilgeneiland is aangepast.
Paragraaf 3.2.1, 3.2.3 en 3.2.4.	Toelichting op bestemmingen 'Bos', 'Natuur' en 'Recreatie' zijn tekstueel aangepast o.a. voor wat betreft de bouw mogelijkheden.
H4 beleid tabel en Bijlage 1 v/d toelichting	Tabel H4: Aangepast bestemming EHS-gebieden.
Paragraaf 5.1	Herschreven met aandacht voor externe werking.
Regels	
Artikel 1	Toegevoegd begrip: extensief dagrecreatief medegebruik
3.1, 6.1 en 10.1	Toegevoegd: behoud, versterking en ontwikkeling van de aan de natuurgebieden eigen zijnde natuur(lijke) en landschappelijke waarden, in samenhang met de waterhuishouding;
Artikel 3.1	Toegevoegd: <ul style="list-style-type: none"> - Extensief dagrecreatief medegebruik ipv dagrecreatie; - Kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen.
Artikel 3.2, 5.2 en 6.2	Bouwregels zijn nu zo omschreven dat uitsluiten gebouwen gebouwd mogen worden t.b.v. nutsvoorzieningen en binnen Bos (3.2) en Natuur (5.2) ook voor observatiehutten. Voor 'Recreatie' zijn alleen voor de bestaande gebouwen bouwregels opgenomen.
Artikel 5.1	Gewijzigd: extensief dagrecreatief medegebruik i.p.v. recreatief medegebruik.

Verbeelding	
Wilgenbos en Wilgeneiland	Bestemming gewijzigd van 'Bos' naar 'Natuur'
Recreatie	Bouwaanduiding verwijderd m.u.v. bestaande gebouwen: informatiecentrum De Trekvogel en natuurbelevingscentrum de Oostvaarders. De aanduiding horeca komt te vervallen, omdat binnen beide bouwvlakken op basis vd bestemmingsomschrijving horeca is toegestaan, conform huidig gebruik.

4. Ambtshalve wijzigingen

Ambtshalve wijzigingen zijn wijzigingen in het vast te stellen bestemmingsplan (ten opzichte van het ontwerp bestemmingsplan) die niet naar aanleiding van zienswijzen, maar ambtshalve worden doorgevoerd. Deze aanpassingen zijn nodig ter verhoging van de juridische kwaliteit van het bestemmingsplan of zijn het gevolg van gewijzigde inzichten, beleid of regelgeving.

	Wijzigingen
Regels	
Artikel 10.1 onder d	Aanleggelegenheid veranderd in aanlegsteiger/ligplaats. Aanleggelegenheid is een term die niet wordt gebruikt.
Artikel 3.4, 5.4, 6.4	Toegevoegd lid → het aanbrengen en/of veroorzaken van veranderingen in de ecologische waarden van het gebied als gevolg van het gebruik van de gronden.
Verbeelding	
Bestemming verkeer verblijfsgebied	Per abuis stond een weg niet als verkeer verblijfsgebied aangeduid op de verbeelding (in het Vaartsluisbos).
Bestemming verkeer	Per abuis stond een stuk van de weg ter hoogte vd sluis niet als 'Verkeer' op de verbeelding
Toelichting	
Bijlage 1	<ul style="list-style-type: none"> - Nationaal Waterplan 2009–2015 vervangen door nationaal Waterplan 2016–2021. - Toegevoegd beheerplan Oostvaardersplassen. - Toegevoegd programmaplan Energie Werkt!. - omgevingsplan Flevoland: tekst uitgebreid. - structuurplan Almere 2010: tekst toegevoegd. - Toegevoegd tekst over de verordening voor de fysieke leefomgeving en spelregels EHS.

	- Toegevoegd tekst nota kanskaart vrijtijdseconomie Almere.
--	--